

Vastine

8.10.2025

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

LiV@eduskunta.fi

HE 106/2025 vp: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi henkilöautojen romutuspalkkiosta vuosina 2026 ja 2027

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on kuullut asiantuntijoita hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi henkilöautojen romutuspalkkiosta vuosina 2026 ja 2027 (HE 106/2025 vp).

Valiokunnalle annettiin 10 kirjallista asiantuntijalausuntoa. Asiantuntijalausunnon antoivat oikeusministeriö, valtionvarainministeriö, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom (lausunto ja täydentävä lausunto), Kilpailu- ja Kuluttajavirasto, Autoalan keskusliitto (lausunto ja esitys), Autoliitto ry, Autontuojat ja -teollisuus ry sekä Suomen Autokierrätys oy.

Liikenne- ja viestintäministeriö lausuu liikenne- ja viestintävaliokunnalle osoitetuista lausunnoista seuraavaa:

1. Uuden auton päästöraja (140 g/km CO₂ (WLTP))

Hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen 3 §:n 2 momentin mukaan romutuspalkkion myöntämisen edellytyksenä on, että uusi, romutettavaa autoa vastaan ostettava henkilöauto on nollapäästöinen ja sen käyttövoimana on kokonaan sähkö tai vety, tai että henkilöauton hiilidioksidipäästöt ovat enintään 140 grammaa kilometriltä.

Asiantuntijalausunnoissa lähtökohtaisesti tuettiin hallituksen esityksessä ehdotettua päästörajaa uudelle romutuspalkkiolla ostettavalle henkilöautolle. Kilpailu- ja kuluttajavirasto sekä valtiovarainministeriö kuitenkin katsoivat, ettei ehdotettu päästöraja ole riittävän kunnianhimoinen. Perusteita sen nostamiselle ei nähty suhteessa aiempaan romutuspalkkiokampanjaan, jolloin päästöraja oli 120 g/km CO₂ (WLTP). Korkeampaa päästörajaa puolestaan puolsivat Autoalan keskusliitto, Autoliitto, Autontuojat ja -teollisuus sekä Suomen

Autokierrätys. Nämä lausunnonantajat perustelivat näkemyksiään soveltamisajan laajuudella ja sen myönteisellä vaikutuksella kampanjan suosioon sekä katsoivat, ettei muutoksella olisi käytännön vaikutuksia esityksen päästövähennystavoitteisiin.

Liikenne- ja viestintäministeriön kanta: **Ministeriön näkemyksen mukaan huomio ei aiheuta muutosta lakiehdotukseen.** Ministeriö toteaa, että hallituksen esityksessä päästörajaksi on valittu 140 g/km, jotta romutuspalkkio mahdollistaa ajoneuvon hankinnan laajemmasta ja teknologialtaan monipuolisesta mallivalikoimasta. Esityksen tavoitteena on edistää autokannan uudistumista vauhdittamalla uusien autojen kauppaa, mikä tukee sekä liikenneturvallisuuden parantamista että liikenteen päästöjen vähentämistä. Tavoitteet on asetettu pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman linjausten mukaisesti, erityisesti teknologianeutraaliuden näkökulmasta. Esitettyä matalampi päästöraja olisi rajannut ostettavien automallien määrää tarpeettomasti ja korkeampi päästöraja tuo enemmän Suomessa suosittuja uusia automalleja. Traficomin vaikutusarvion mukaan erot 120 g/km ja 140 g/km rajan vaikutuksissa erityisesti päästöihin ovat verrattain vähäiset.

2. Romutettavaan autoon kohdistettu liikennekäyttövaatimus

Hallituksen esityksen 3 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan romutuspalkkio voidaan myöntää luonnolliselle henkilölle, joka on toimittanut romutettavaksi jätelain (646/2011) 58 §:ssä säädetyllä tavalla sellaisen vuonna 2015 tai aikaisemmin ensirekisteröidyn henkilöauton, joka on ollut liikennekäytössä yhtäjaksoisesti vähintään 10 kuukautta romutusta edeltäneiden 12 kuukauden aikana, ja jonka omistajaksi tai haltijaksi hän on ollut merkittynä liikenneasioiden rekisteriin tai Ahvenanmaan maakunnan rekisteriviranomaisen rekisteriin.

Autoliitto, Autontuojat ja -teollisuus, Autoalan keskusliitto ja Suomen Autokierrätys ovat ehdottaneet vaatimuksen poistamista tai lieventämistä siten, ettei liikennekäyttövaatimus olisi yhtäjaksoinen. Lausuntojen mukaan rajausta heikentää kampanjan suosiota ja rajaa tarpeettomasti romutettavien autojen joukkoa. Aiemmissa kampanjoissa ei ole lausunnonantajien mukaan ollut yhtä tiukkaa sääntelyä.

Liikenne- ja viestintäministeriön kanta: **Ministeriön näkemyksen mukaan huomio ei aiheuta muutosta lakiehdotukseen.** Ministeriö toteaa, että vaatimus romutettavan auton liikennekäytöstä muuttui lausuntokierroksen jälkeisessä jatkovalmistelussa. Lausuntokierroksella esitysluonnokseen sisältynyt yhtäjaksoinen 12 kuukauden vaatimus liikennekäytöstä katsottiin

lausuntopalautteen perusteella rajaavan romutettavien autojen joukkoa tarpeettomasti, minkä johdosta tätä vaatimusta kevennettiin 12 kuukauden yhtäjaksoisesta liikennekäytöstä 10 kuukauden yhtäjaksoiseen käyttöön.

Liikenne- ja viestintäministeriö toteaa lisäksi, että aikaisemmissa romutuspalkkiokampanjoissa on sovellettu erilaisia reunaehtoja kulloistenkin esitysten tavoitteiden mukaisesti. Liikennekäyttövaatimusta koskeva sääntely on erityisesti kahdessa aiemmassa kampanjassa aiheuttanut soveltamisvaiheessa tulkintahaasteita Liikenne- ja viestintävirastolle. Tämän esityksen yhteydessä liikennekäyttöä koskevat reunaehdot on pyritty laatimaan mahdollisimman täsmällisiksi ja tarkkarajaisiksi soveltamisen helpottamiseksi.

Liikenne- ja viestintävirasto teki tätä romutuspalkkiokampanjaa varten vaikutusarvion, jossa tarkasteltiin mm. esityksen päästövaikutuksia. Sekä vaikutusarvion että hallituksen esityksen valmisteluaikataulu on ollut hyvin tiukka. Kuten lausunnonantajat toteavat, aiemmissa kampanjoissa romutetut autot ovat käytännössä olleet aktiivisesti liikennekäytössä romutusta edeltäneen vuoden. Vaikutusarvio perustui tähän oletukseen, että kaikki romutettavat autot ovat olleet liikennekäytössä romutusta edeltäneen vuoden ajan, kuten aiemmissa kampanjoissa käytännössä on ollut. Vaikutusarvion mukainen päästövähennys tämän esityksen mukaisen romutuspalkkiokampanjan johdosta saavutetaan, kun tässä kampanjassa romutettavat autot ovat olleet aktiivisesti liikennekäytössä. Uutta vaikutusarviota, joka tarkastelisi eri liikennekäyttövaatimusten vaikutusta päästövähennyksiin, ei ollut mahdollista valmisteluaikataulun vuoksi tehdä. Mikäli liikennekäyttövaatimus olisi poistettu kokonaan, esityksellä olisi korkeintaan myönteisiä vaikutuksia päästöihin ja liikenneturvallisuuteen. Lisäksi yhtäjaksoisuuden poistaminen aiheuttaisi Traficomien mukaan merkittävän hallinnollisen taakan hakemusten käsittelyssä.

3. Rajaus ainoastaan uusien henkilöautojen hankintaan

Hallituksen esityksen 3 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisesti romutuspalkkio voidaan myöntää sellaiselle luonnolliselle henkilölle, joka on hankkinut omaan käyttöönsä uuden aiemmin ensirekisteröimättömän henkilöauton. Autoliitto on asiantuntijalausunnossaan esittänyt, että romutuspalkkio tulisi tietyin ehdoin voida käyttää myös käytetyn auton hankintaan.

Liikenne- ja viestintäministeriön kanta: **Ministeriön näkemyksen mukaan huomio ei aiheuta muutosta lakiehdotukseen.** Ministeriö toteaa, että rajaamalla romutuspalkkio uusiin vähäpäästöisiin ajoneuvoihin tuetaan

parhaiten liikenneturvallisuutta ja päästövähennystoimia. Samalla vauhditetaan uusien autojen kauppaa, joka on Suomessa ollut jo vuosia hidasta. Lisäksi soveltamisalan laajentaminen käytettyihin autoihin olisi uutta sääntelyä ja vaatisi muun muassa ehdotusta koskevan vaikutusarvioinnin tekemisen ja merkittävää jatkovalmistelua.

4. Esityksen vaikutukset

Valtiovarainministeriö katsoo lausunnossaan, että esityksellä ei olisi merkittävää vaikutusta erityisesti verotuottoihin sekä saavutettuihin päästövähennyksiin. Lisäksi valtiovarainministeriö on katsonut, että romutuspalkkio voi vaikuttaa ihmisten ostokäyttäytymiseen, jolloin uuden auton hankintaa viivästetään romutuspalkkion vuoksi.

Liikenne- ja viestintäministeriön kanta: **Ministeriön näkemyksen mukaan huomio ei aiheuta muutosta lakiehdotukseen.** Ministeriö toteaa, että esityksen taustaksi on tämän esityksen reunaehdoin tehty Liikenne- ja viestintäviraston toimesta vaikutusarvio, jossa esityksen vaikutukset päästöihin on käsitelty. Vaikutusarviossa katsotaan, että koko romutuspalkkiokampanjaan varattu summa tulee käytetyksi, mikä tarkoittaa noin 9100 romutettua autoa ja sama määrä ostettuja uusia autoja kampanjan aikana. Huomioiden myös aikaisempien romutuspalkkiokampanjoiden jälkeen saadut tiedot kampanjasta, romutuspalkkion myötä uusien autojen hankinta todennäköisesti kasvaa verrattuna normaalitilanteeseen, mikä lisää autoverotuottoja. On myös mahdollista, että romutuspalkkio vaikuttaa ihmisten ostokäyttäytymiseen. Tästä syystä hallituksen esityksessä ehdotetaan takautuvan hakemisen mahdollisuutta siten, että romutuspalkkio voitaisiin myöntää jo ennen lain oletettua voimaantuloa eli 1.10.2025–31.12.2027 välisenä aikana uutta hankittua autoa vastaan romutetusta henkilöautosta.

5. Uudet lausunnoissa esitetyt pykälä tai perusteluita koskevat muutosehdotukset (oikeusministeriön lausunto)

Soveltamisala ja suhde valtionavustuslakiin (1 § ja 2 §)

Oikeusministeriö katsoo lausunnossaan, että esityksen perustelut ovat osin puutteelliset ja jättävät epäselväksi, mikä on ehdotetun lain suhde valtionavustuslakiin. Oikeusministeriö toteaa ensinnäkin, että epäselväksi jää, miksi ehdotetun 1 §:n 2 momentissa säädetään siitä, että avustus myönnetään valtionavustuslain 5 §:ssä tarkoitettuna yleisavustuksena. Oikeusministeriö ehdottaa säännöksen täsmentämistä kuvaamalla suhde valtionavustuslakiin. Täsmentämistä puoltaa oikeusministeriön mukaan esimerkiksi ehdotuksen 5 §:n 2 momentin ilmoitusvelvollisuutta koskeva

säännös. Oikeusministeriö tiedustele, onko sitä sovellettava valtionavustuslain 14 §:n mukaisen tiedonantovelvollisuuden sijasta vai lisäksi. Lisäksi oikeusministeriö pitää ehdotetun 2 §:n 2 momentin informatiivista viittausta epätasällisenä.

Liikenne- ja viestintäministeriön kanta: **Ministeriö yhtyy**

oikeusministeriön huomioihin. Näin ollen lakiehdotukseen voidaan tehdä liitteessä ehdotetut muutokset 1 ja 2 §:ään. Liikenne- ja

viestintäministeriö toteaa, että lakiehdotuksen 1 §:ssä on perusteltua ja selkeyttävää kuvata ehdotetun lain suhde valtionavustuslakiin lisäämällä pykälään säännös siitä, että valtionavustuksista säädetään lisäksi valtionavustuslaissa, sekä huomioimalla lisäys pykälän otsikossa. Valtionavustuslaki soveltuu siltä osin kuin erityislaissa eli nyt ehdotetussa laissa ei toisin säädetä. Hallituksen esitykseen sisältyvän 1 §:n 2 momentin säännös siitä, että avustus myönnetään nimenomaan yleisavustuksena, on eduskuntakäsittelyn aikana todettu virheelliseksi ja tarpeettomaksi. Romutuspalkkio myönnettäisiin ministeriön käsityksen mukaan valtionavustuslaissa tarkoitettuna erityisavustuksena, mutta tästä ei ole tarpeen ottaa säännöstä nyt ehdotettuun lakiin.

Selkeyttämällä ehdotetun lain suhde valtionavustuslakiin voidaan selkeyttää myös oikeusministeriön esiin nostama kysymys ehdotuksen 5 §:n 2 momentin ilmoitusvelvollisuuden suhteesta valtionavustuslain 14 §:n mukaiseen tiedonantovelvollisuuteen. Ehdotetun 5 §:n 2 momentin sisältämän tarkasti rajatun ilmoitusvelvollisuuden lisäksi tuensaajan yleisestä tiedonantovelvollisuudesta säädetään valtionavustuslain 14 §:ssä. Liikenne- ja viestintäministeriö katsoo myös, että ehdotetun 2 §:n 2 momentin informatiivinen viittaus valtionavustuslakiin voidaan poistaa tarpeettomana. Esimerkiksi romutuspalkkion käytön valvontaan, palauttamiseen ja takaisinperintään sovellettaisiin, mitä valtionavustuslain 15, 20 ja 21 §:ssä säädetään. Tästä ei kuitenkaan ole tarpeen ottaa erillistä informatiivista viittausta ehdotettuun lakiin.

Romutuspalkkion myöntämisen edellytykset (3 §)

Oikeusministeriö katsoo lisäksi, että lakiehdotuksen 3 §:n 1 kohdan muotoilu olisi tarpeen selkeyttää henkilöauton hankkimista ja ensirekisteröintiä koskevien kirjausten osalta.

Liikenne- ja viestintäministeriön kanta: **Ministeriö yhtyy**

oikeusministeriön huomioon. Näin ollen lakiehdotukseen voidaan tehdä liitteessä ehdotettu säännöstä selkeyttävä lakitekninen muutos 3 §:n 1 momentin 1 kohtaan.

Romutuspalkkion hakeminen (5 §)

Oikeusministeriö katsoo, että romutuspalkkion hakemista koskevan pykälän perusteluissa jää epäselväksi, mitä tarkoitetaan yksilöidyllä selvityksellä romutettavan auton osalta.

Liikenne- ja viestintäministeriön kanta: **Ministeriön näkemyksen mukaan huomio ei aiheuta muutosta lakiehdotukseen.** Ministeriö toteaa, että esityksen säännöskohtaisissa perusteluissa sivuilla 15 ja 16 on tarkennettu, mitä yksilöidyllä selvityksellä sekä uuden hankittavan henkilöauton että sitä vastaan romutettavan henkilöauton osalta tarkoitetaan. Perusteluista käy selvästi ilmi, että romutettavan henkilöauton osalta yksilöidyllä selvityksellä tarkoitetaan rekisterinumeroa (s. 16, 1 kappale).

Oikeusministeriö kiinnittää lisäksi hakemista koskien huomiota siihen, että esityksessä ei ole riittävällä tavalla selostettu, miten menetellään, jos tuensaaaja luopuu tuetusta henkilöautosta ennen vuoden määräajan päättymistä. Lisäksi esityksessä ei ole mainittu tuensaaajan ilmoitusvelvollisuutta tällaisessa tilanteessa tai suhteesta valtionavustuslakiin.

Liikenne- ja viestintäministeriön kanta: Ministeriö yhtyy oikeusministeriön näkemykseen pykälän perusteluiden osalta. **Ministeriön näkemyksen mukaan huomio ei aiheuta muutosta lakiehdotukseen ja katsoo, että valtionavustuslaki soveltuu siltä osin kuin erityislaissa eli nyt ehdotetussa laissa ei toisin säädetä.**

Muutoksenhaku (6 §)

Oikeusministeriö toteaa, että muutoksenhakua koskevan 6 §:n perusteluista voi saada erheellisen käsityksen, että muutoksenhakua hallintotuomioistuimeen haettaisiin Liikenne- ja viestintävirastolta, vaikka perusteluissa lienee tarkoitettu sitä, että oikaisuvaatimus osoitetaan Liikenne- ja viestintävirastolle.

Liikenne- ja viestintäministeriön kanta: **Ministeriö yhtyy oikeusministeriön näkemykseen pykälän perusteluiden osalta. Ministeriön näkemyksen mukaan huomio ei aiheuta muutosta lakiehdotukseen. Muutoksenhakua koskeva säännös on muotoiltu täsmällisesti ja lainvalmistelua koskevien ohjeiden mukaisesti. Ministeriö ei vastusta asian selkeyttämistä mietinnön perusteluissa, jos valiokunta katsoo sen tarpeelliseksi.**

Liikenne- ja viestintäministeriö toteaa lopuksi, että valiokunnan saamissa asiantuntijalausunnoissa esiin nostetut seikat eivät aiheuta muutosta esityksen perusratkaisuihin, mutta ne aiheuttavat muutoksia lakiehdotukseen edellä mainittujen, oikeusministeriön lausunnon perusteella esiin nousseiden säädösteknisten muutosten osalta.

erityisasiantuntija Anu Aavamäki-Tortosa

Liite

Säädösmuutosehdotukset

LIITE: Liikenne- ja viestintäministeriön ehdotus pykäläehdotuksen korjaamiseksi:

HE:n muotoilu	Vastineen muotoilu
1 § <i>Soveltamisala</i> 2 momentti: Avustus myönnetään valtionavustuslain (688/2001) 5 §:ssä tarkoitettuna yleisavustuksena. 2 § <i>Valtionapuviranomainen</i> 2 momentti: Romutuspalkkion käytön valvonnasta, hakemustietojen käsittelystä, palauttamisesta ja takaisinperinnästä säädetään valtionavustuslaissa. 3 § <i>Romutuspalkkion myöntämisen edellytykset</i> 1 momentin 1 kohta: Romutuspalkkio myönnetään käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa sellaiselle luonnolliselle henkilölle, joka on: 1) hankkinut omaan käyttöönsä uuden aiemmin ensirekisteröimättömän henkilöauton, jonka omistaja tai haltija hän on, ja ensirekisteröinyt sen liikenneasioiden rekisteriin tai rekisteröinyt sen Ahvenanmaan maakunnassa sekä sitoutunut pitämään sen vähintään yhden vuoden ajan;	1 § <i>Soveltamisala ja suhde valtionavustuslakiin</i> 2 momentti: Valtionavustuksista säädetään lisäksi valtionavustuslaissa (688/2001). 2 § <i>Valtionapuviranomainen</i> (2 momentti poistetaan tarpeettomana) 3 § <i>Romutuspalkkion myöntämisen edellytykset</i> 1 momentin 1 kohta: Romutuspalkkio myönnetään käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa sellaiselle luonnolliselle henkilölle, joka on: 1) hankkinut omaan käyttöönsä uuden, aiemmin ensirekisteröimättömän henkilöauton, rekisteröinyt sen omistukseensa tai hallintaansa liikenneasioiden rekisteriin tai Ahvenanmaan maakunnassa sekä sitoutunut pitämään sen omistuksessaan

HE:n muotoilu	Vastineen muotoilu
	tai hallinnassaan vähintään yhden vuoden ajan ensirekisteröinnistä lukien;